

Andrzej Ryszkiewicz zmarł 13 września 2005 r. po długiej i ciężkiej chorobie. Został pochowany na Cmentarzu Wojskowym (Nowe Powązki) w Warszawie.

Edyta Chlebowska

JADWIGA RUDNICKA (1916–2006)

W dniu 25 kwietnia 2006 r. zmarła w Lublinie doc. Jadwiga Rudnicka, pochowana 27 kwietnia na cmentarzu parafialnym w Gorzkowie, w powiecie krasnostawskim.

Długie życie samotnej osoby oddała całkowicie nauce. Urodziła się 7 września 1916 r. w Fastowie na Ukrainie jako córka Antoniego Władysława i Anieli z Kujawskich, rolników. Po powrocie do Polski rodzice prowadzili gospodarstwo w Bobrowem (gmina i parafia Gorzków).

Tu upłynęła wczesna młodość Jadwigi. Uczyła się w szkole powszechnej w Bobrowem, w Seminarium Nauczycielskim w Zamościu, które ukończyła w 1935 r., maturę gimnazjalną typu humanistycznego zdała eksternistycznie w Lublinie w 1936 r. W latach 1936–1938 była nauczycielką szkoły powszechnej, prawdopodobnie w okolicach Gorzkowa. W roku 1938/1939 rozpoczęła studia w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie (Wydział Pedagogiczny, sekcja społeczno-oświatowa). Uczestniczyła w wykładach i ćwiczeniach doborowych profesorów z bibliotekoznawstwa (Jan Muszkowski, Helena Radlińska) i z historii literatury polskiej (Zygmunt Szweykowski, dr Irena Drozdowicz-Jurgielewiczowa). W ćwiczeniach prof. Szweykowskiego napisała pracę *Dwa typy tragizmu Wyspiańskiego na podstawie „Sędziów” i „Warszawianki”*.

Lata drugiej wojny światowej przeżyła na wsi. Uczyła w szkole powszechnej, w tajnym nauczaniu także w zakresie szkoły średniej. Gdy w listopadzie 1944 r. wznowił działalność Katolicki Uniwersytet Lubelski, Rudnicka zapisała się na sekcję filologii polskiej Wydziału Nauk Humanistycznych. Głównymi jej profesorami byli: Juliusz Kleiner, Jan Parandowski, Stefan Kawyn, Maria Dłuska. Rozszerzała horyzonty, uczestnicząc w zajęciach innych sekcji Wydziału, m.in. prof. Henryka Elzenberga i prof. Mariana Morelowskiego. Włączyła bowiem w orbitę zainteresowań estetykę i historię sztuki. W latach studiów brała aktywny udział w pracach Koła Polonistów mimo wykonywania pracy zawodowej w bibliotece Zakładu Historii Literatury Polskiej KUL, później w Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Magisterium uzyskała w czerwcu 1947 r. na podstawie pracy *Uczoność w rozprawach Norwida*. Promotorem był prof. Kleiner.

W latach 1947-1971 Rudnicka pracowała w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Od początku pobytu w stolicy nawiązała kontakt z prof. Wacławem Borowym i pod jego kierunkiem przygotowała dysertację doktorską *Życie literackie Warszawy w latach*

1831-1863. Przewód sfinalizowała w 1950 r. i niemal tuż przed śmiercią mistrza odbyła promocję. Po wielu latach przypomniała swego promotora przyczynkiem *Edycje pośmiertne prac naukowo-literackich Wacława Borowego*¹.

Rudnicka debiutowała przyczynkiem naukowym *Pierwszy przekład polski powieści Wiktora Hugo „Les Misérables”*, na łamach „Zeszytów Wrocławskich”². Z redaktorem pisma, Tadeuszem Mikulskim, utrzymywała kontakty naukowe: zrecenzowała jego *Spotkania wrocławskie*³, napisała o nim wspomnienie pośmiertne⁴.

Pierwsza większa praca Rudnickiej była z zakresu bibliotekoznawstwa – studium monograficzne *Biblioteka Ignacego Potockiego*⁵. Z tego zakresu ogłosiła autorka m.in. pozycje następujące: *Stare druki w kolekcji Antoniego Filcka w Bibliotece Narodowej*⁶, *Fragment biblioteki [Józefa] Lompy*⁷, *Dawne katalogi księgarskie jako źródło do dziejów książki*⁸, *Bibliografia katalogów księgarskich wydanych w Polsce do końca XVIII wieku*⁹, *Bibliografia powieści polskiej, 1601–1800*¹⁰, podstawowe źródło informacji dla badacza literatury staropolskiej, stanowiła przedmiot licznych recenzji. Piotr Grzegorzczak powitał tę monografię bibliograficzną jako „przykład roboty mistrzowskiej, pełnej inwencji i odkrywczości, wyczerpującej materiał drukowany i rękopiśmienny [...], wnoszącej wiele własnych ustaleń, poprawek, uzupełnień, identyfikacji i rozwiązań”¹¹. Prace Rudnickiej z zakresu bibliotekoznawstwa miały rezonans poza Polską: odnotowywała je kilkakrotnie Louise Cuisinier-Rapacka we francuskich pismach naukowych i bibliotekoznawczych¹².

Habilitowała się Rudnicka w Uniwersytecie Wrocławskim do bibliotekoznawstwa (1970) na podstawie *Bibliografii powieści polskiej [...]* i studium monograficznego *Biblioteka wilanowska. Dwieście lat jej dziejów* (Warszawa 1967). Druga z wymienionych pozycji była owocem lat pracy w dziale starych druków Biblioteki Narodowej. Obok wymienionej monografii bibliograficznej było to drugie poważne osiągnięcie autorki, od 1957 r. kustosza, od 1966 r. kustosza dyplomowanego.

Untersywnienie prac bibliotekoznawczych nastąpiło wówczas, gdy doc. Rudnicka po habilitacji zmieniła miejsce pracy: w latach 1971-1977 była kierownikiem działu starych druków i rękopisów w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy, od 1973 r. starszym kustoszem dyplomowanym. W Pracach tej Biblioteki wydała: wespół z kole-

¹ „Przegląd Humanistyczny” 33:1989 nr 6 s. 175-179.

² 6:1952 nr 2 s. 74-80.

³ „Twórczość” 11:1955 nr 2 s. 189-190.

⁴ „Przegląd Humanistyczny” 2:1958 nr 4 s. 91-94.

⁵ Wrocław 1953. Książka w Dawnej Kulturze Polskiej, 4.

⁶ „Przegląd Humanistyczny” 3:1959 nr 1 s. 175-189; współaut. Elżbieta Szandorowska.

⁷ W: *Z zagadnień teorii i praktyki bibliotekarskiej*. Wrocław 1961 s. 281-306.

⁸ „Rocznik Biblioteki Narodowej” t. 7:1971 [druk. 1972], s. 377-393.

⁹ Warszawa 1975. Prace Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej, 19.

¹⁰ Wrocław 1964. Książka w Dawnej Kulturze Polskiej, 13.

¹¹ W: *Rocznik Literacki 1964*. Warszawa 1966 s. 315-316.

¹² „Erasmus” t. 19:1967 nr 3/4 szp. 65-68; „Bulletin Biblioth. France” 1978 nr 1 s. 44-47.

żanką t. 1 *Katalogu rękopisów Biblioteki Publicznej...*¹³, obejmujący spuściznę po Stanisławie Leszczyńskim, Teofilu Lenartowiczu, Bolesławie Prusie, Zygmuncie Glogerze; tom 3 *Katalogu starych druków Biblioteki...*, obejmujący *Polonika XVII wieku*¹⁴ (tomy 1-2, rejestrujące druki wieków XV-XVI, opracowała wcześniej Alodia Kawecka-Gryczowa); tom 1 akt *Archiwum Biblioteki...*¹⁵; *Listy Teofila Lenartowicza do Tekli Zmorskiej, 1861-1893*¹⁶. Zespół pod redakcją Rudnickiej opracował artykuł *Spuścizna literacka po Teofilu Lenartowiczu w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy*¹⁷.

Pierwsza książka, będąca pracą z zakresu bibliotekoznawstwa, wskazywała epokę dziejów literatury polskiej, której Rudnicka oddała się szczególnie: Oświecenie. O tej epoce pisała przede wszystkim jako naukowy pracownik biblioteki. Jej zasługą było wykazanie, że „Monitor” wychodził jeszcze do 1785 r.¹⁸ Pisała o czasopiśmie polskim XVIII w., nie odnotowanych u Estreichera¹⁹. Wniosła uzupełnienia do *Reperuaru utworów scenicznych* opracowanego przed wielu laty przez Ludwika Bernackiego²⁰. Podała „informację” o wierszach Stanisława Kostki Potockiego²¹. W szeregu prac zajęła się Krasickim. Przyczynki zaczęła ogłaszać w podstawowym organie Biblioteki Narodowej: *Z dziejów czasopisma Ignacego Krasickiego „Co Tydzień”*; *Jak powstał „Kalendarz obywatelski” I. Krasickiego*²². Współ z Sante Graciotim opracowała *Inwentarz biblioteki I. Krasickiego z 1810 r.*²³

W latach 1977-1987 doc. Rudnicka wykładała w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie (dziś Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) na bibliotekoznawstwie i na filologii polskiej; tu prowadziła seminaria z zakresu literatury staropolskiej i oświeceniowej. Dojeżdżała do Olsztyna z Warszawy, ale nie zaniechała regularnych dojazdów nawet wówczas, gdy zamieszkała w Lublinie i przyjęła wykłady zleczone w KUL: *Ignacy Krasicki na tle epoki* (1985-1987); *Powieści Krasickiego na tle powieści europejskiej* (1987/1988). Jako wykładowca w Olsztynie napisała artykuł o projektach rekonstrukcji sal na zamku w Lidzbarku i o związkach Krasickiego z Lidzbarkiem²⁴. Ogłosiła „zapiski” Krasickiego na egzemplarzu „Monitora” z 1766 r.²⁵

¹³ Sygn. 1-200. Warszawa 1974, Prace Biblioteki..., 9. Współautorka: Janina Górka.

¹⁴ Warszawa 1976. Prace Biblioteki..., 10. Współudział: J. Górka, Kazimiera Sokołowska-Grzeszczykowska.

¹⁵ Warszawa 1977. Akta 1-245. Prace Biblioteki..., 11. Współaut.: J. Górka, K. Sokołowska-Grzeszczykowska.

¹⁶ Warszawa 1978, Prace Biblioteki..., 12.

¹⁷ „Rocznik Mazowiecki” t. 6:1976 s. 423-449.

¹⁸ *Ostatnie roczniki „Monitora” (1784-1785)*. „Pamiętnik Literacki” 44:1953 z. 2 s. 655-670.

¹⁹ *W poszukiwaniu starych czasopism*. „Pamiętnik Literacki” 49:1958 z. 3 s. 503-521.

²⁰ *Repertuar teatru warszawskiego w latach 1781-1783*. [...]. „Pamiętnik Teatralny” 10:1961 nr 1 s. 50-54.

²¹ „Pamiętnik Literacki” 55:1964 z. 2 s. 481-499.

²² „Rocznik Biblioteki Narodowej” t. 2:1966 s. 289-296; t. 4:1968 s. 245-252.

²³ Wrocław 1973. Materiały Literackie, 2.

²⁴ *Lidzbark Warmiński dwa wieki temu a dziś*. „Twórczość” 34:1978 nr 10 s. 161-163.

Szkic Krasicki o edukacji na łamach „Monitora”²⁶ stanowił wstęp do pomysłowo zredagowanego tomiku: Ignacy Krasicki: *O języku ojczystym, teatrze i edukacji. Wybór z „Monitora” (1765-1772)*²⁷. Po wstępie edytorce Ignacy Krasicki i jego udział w „Monitorze” pomieścił ów tom wybór tekstów określonych tytułem, a w zakończeniu sylwetkę księcia biskupa warmińskiego, skreśloną przez Franciszka Bohomolca. Ostatni drobny poświęcony księciu poetów stanisławowskich ogłosiła doc. Rudnicka w organie Towarzystwa Naukowego KUL, do którego należała jako członek korespondent, przyczynek *Krasickiego zdanie o Stanisławie Auguste*²⁸. Była też członkiem Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym.

Wśród licznych studiów i szkiców poświęconych dobie Oświecenia powstałych na warsztacie badawczym doc. Rudnickiej należy wspomnieć: uczczenie dwusetnej rocznicy powstania Komisji Edukacji Narodowej artykułem *Książka w działalności KEN (1773-1794)*²⁹, szereg prac drobnych poświęconych bibliotece Stanisława Augusta, i jedną większą, gromadzącą zestaw dokumentów dotyczących biblioteki³⁰, wreszcie prace o polskiej recepcji *Tysiąca nocy i jednej*. Zaczęło się od komparatystycznego studium *Opowiadanie w osiemnastowiecznym cyklu „Tysiąc nocy i jedna” w zestawieniu z opowiadaniem w „Poncjanie” i „Rękopisie znalezionym w Saragossie”*³¹. Trud wieloletni uwieńczony został dwoma artykułami w „Pamiętniku Literackim”³², wreszcie wydaniem własnym nakładem tomu *„Tysiąc nocy i jedna” w kulturze polskiej*³³, niestety w dwudziestu egzemplarzach. Sic.

Dysertacja doktorska nie została wydana. Ale liczba prac poświęconych polskiemu życiu literackiemu w XIX w., nie tylko w dobie międzypowstaniowej, jest spora. Zaczęło się od opublikowania listów Edwarda Dembowskiego do Hipolita Skimborowicza (1841-1843)³⁴. Przyczynek *Adam Mickiewicz pod rządami Paskiewicza*³⁵ odsłonił okrojenia tekstów poety przez cenzurę w Królestwie. W Roku Słowackiego 1959 Rudnicka poświęciła rozprawkę na ten temat drugiemu spośród wielkich romantyków, pisała też o recepcji dzieł poety w Kraju w tym czasie³⁶.

²⁵ „Pamiętnik Literacki” 77:1986 [druk. 1987] z. 4 s. 165-172.

²⁶ „Gdańskie Zeszyty Humanistyczne” 1995. *Prace Historycznoliterackie*, 17, s. 233-245.

²⁷ Olsztyn 1995. Biblioteka Olsztyńska, 30.

²⁸ „Roczniki Humanistyczne” t. 5:2002 z. 1. *Ignacy Krasicki i okruchy staropolskie*, s. 27-35.

²⁹ „Przegląd Biblioteczny” 41:1973 z. 4 s. 409-420.

³⁰ *Biblioteka Stanisława Augusta na Zamku Warszawskim. Dokumenty*. Oprac. ... Wrocław 1988. Archiwum Literackie, t. 26.

³¹ „Przegląd Humanistyczny” 11:1967 nr 1 s. 109-122.

³² „Tysiąc nocy i jedna” w *kulturze literackiej polskiego Oświecenia*. „Pamiętnik Literacki” 89:1998 z. 3 s. 155-182; *Recepcja opowieści z cyklu „Tysiąca nocy i jedna” w piśmiennictwie polskim*. Tamże z. 4 s. 165-185.

³³ Lublin 2000.

³⁴ „Pamiętnik Literacki” 46:1955 z. 2 s. 517-563.

³⁵ Tamże 47:1956 z. 1 s. 216-225.

³⁶ *Słowacki w Warszawie doby międzypowstaniowej*. W: Marian Bizan, Zofia Lewinówna [red.]: *Juliusz Słowacki w stopięćdziesięciolecie urodzin. Materiały i szkice*. Warszawa 1959 s. 403-414.

Pracą o większym znaczeniu było wydanie *Korespondencji Karola Estreichera z Marią i Felicjanem Faleńskimi (1867-1903)*³⁷, o którego edytorce napisał Franciszek Bielak: „Niezwykle znakomitą kuchnię literacko-teatralną udostępniła [...]”³⁸. Dopętnieniem było wydanie Faleńskiego *Wspomnień z mojego życia*³⁹. Rozprawa *Odcinek powieściowy w „Dzienniku Warszawskim” i jego kontynuacjach (1857-1862)*⁴⁰ odśłoniła zapomnianą kartę dziejów literatury polskiej.

Magisterska praca, jak się rzekło, dotyczyła Norwida. Twórczość poety umiłowanego stanowiła w pisarstwie Rudnickiej jeden z głównych tematów. Poświęciła mu ponad 20 prac mniejszych i większych, wykazała ogromny nerw szperacki, była w swych poszukiwaniach szczęśliwa. Zestaw korespondencji poety powiększyła o „nieznany list” do Wojciecha Cybulskiego z 1867 r.⁴¹ Recenzją powitała ukazanie się tomu *Pism politycznych i filozoficznych* w wydaniu Zbigniewa Zaniewickiego (1957)⁴². W przyczynku filologicznym *Nieznane autografy Cypriana Norwida*⁴³ zgromadziła: wiersz *Pani Bronisławie Zbyszewskiej* (inc. *Za to, że byłaś pod jego namiotem...*); list do anonimowego recenzenta *Niedokończonego poematu* Krasińskiego; listy do Wojciecha Gersona i do Kraszewskiego z 1876 r.

Po latach związała się od pierwszego tomu z naczelnym pismem poświęconym poecie – „*Studia Norwidiana*”. Ogłosiła tu: recenzję wydania wyboru poezji Norwida w języku słowackim przez Vlastimila Kovalëika z 1974 r.⁴⁴, następnie artykuł *Béranger w tłumaczeniu Norwida*⁴⁵, ważny przyczynek filologiczny *Listy wydawnictwa F.A. Brockhaus do Cypriana Norwida*⁴⁶; komunikat *Norwid w „Miscellaneach” Ambrożego Grabowskiego*⁴⁷, recenzję *Listy Norwida w „Pismach wszystkich” wydanych przez Juliusza Wiktora Gomulickiego*⁴⁸; komunikat o ukraińskim wydaniu wyboru poezji Norwida z 1971 r.⁴⁹; artykuł *Norwid jako tłumacz „Boskiej komedii”*⁵⁰; przyczynek filologiczny *Listy Cypriana Norwida z albumu Józefa Ignacego Kraszewskiego* i komunikat *Wezwanie do sądu Jana Norwida z r. 1833*⁵¹; nowy przy-

³⁷ Wrocław 1957. Archiwum Literackie, 3.

³⁸ „Rocznik Literacki” 1957. Warszawa 1962 s. 129.

³⁹ W: Stanisław Pigoń [red.]: *Miscellanea z pogranicza XIX i XX wieku*. Wrocław 1964 s. 8–114. Archiwum Literackie, 9.

⁴⁰ „Rocznik Biblioteki Narodowej” t. 1:1965 s. 198–223.

⁴¹ „Twórczość” 11:1955 nr 2 s. 21–24.

⁴² Tamże 14:1958 nr 10 s. 178–179.

⁴³ Tamże 16:1960 nr 4 s. 92–100.

⁴⁴ T. 1:1983 [druk. 1985] s. 136–138.

⁴⁵ T. 3–4:1985–1986 [druk. 1987] s. 193–200.

⁴⁶ T. 5–6:1987–1988 [druk. 1989] s. 181–189.

⁴⁷ T. 7:1989 [druk. 1990] s. 115–117.

⁴⁸ Tamże s. 133–139.

⁴⁹ T. 8:1990 [druk. 1991] s. 164–169.

⁵⁰ T. 8:1990 [druk. 1993] s. 123–131.

⁵¹ T. 11:1993 [druk. 1994] s. 103–109, 163–168.

czynek do edycji korespondencji poety, *Trzy nieznane listy Cypriana Norwida do Seweryna Gałęzowskiego*⁵²; wreszcie przyczynek *Trzy niedrukowane dopiski epistolarne Norwida*⁵³.

Poza organem wyłącznie norwidowskim ogłosiła w „Ruchu Literackim”: artykuł *Norwid a przyroda*⁵⁴; rozprawkę filologiczną *Problemy genologiczne listów Cypriana Norwida*⁵⁵; analizę *Sonetu do Marcelego Guyskiego*⁵⁶. Analizę liryku *Gdybyśmy byli żywi, to co innego...* skierowała do zeszytu „Roczników Humanistycznych” ofiarowanych Stefanowi Sawickiemu⁵⁷. W zeszycie poświęconym edytorstwu „Roczników” ogłosiła rozprawkę *Datowanie listów Norwida*⁵⁸. Zrecenzowała studium Antoniego Dunajskiego *Chrześcijańska interpretacja dziejów w pismach Cypriana Norwida* (Lublin 1985)⁵⁹. W „Annales UMCS” ogłosiła szkic *Norwid i książki*⁶⁰. Znalazła nawet temat „norwidowski” w księdze pamiątkowej ku czci romanistki, Ewy Rządzkowskiej⁶¹. Z Norwidem związany był konterfekt Ewy Felińskiej⁶².

Wszystkie drobne prace dotyczące korespondencji Norwida powstały w związku z przygotowywaną edycją zupełną *Listów Norwida dla Dzieł wszystkich*, które pod redakcją Stefana Sawickiego ukażą się w najbliższym czasie w wydawnictwie Towarzystwa Naukowego KUL. Po Miriamie (Zenonie Przesmyckim), edytorze *Listów* w ramach *Wszystkich pism do dziś odzyskanych* (t. 8-9, 1937) i po Juliuszu W. Gomulickim, edytorze ich w *Pismach wszystkich* (t. 8-10, 1971, dopełnienia w t. 11, 1976) będzie to trzecie z kolei wydanie listów jednego z naszych poetów największych, wykonane w dobie, w której, jak to sformułował Stanisław Pigoń: „[...] stało się już bezspornie przyjętą zasadą, niekwestionowanym postulatem naukowym, żeby korespondencję literatów traktować [...] jako część integralną ich twórczości [...]”⁶³.

Edytorskiego *opus magnum* Rudnicka już nie doczekała. U schyłku życia spotkała uczoną niezasłużoną krzywdą. Tekst Norwida potraktowany przez nią jako list do Kraszewskiego został niemal równocześnie ogłoszony przez Juliusza W. Gomulickiego⁶⁴ i odczytany jako „miniaturowy utwór prozaiczny”. Gomulicki opublikował na-

⁵² T. 12:1994-1995 [druk. 1996] s. 157-168.

⁵³ T. 19:2001 [druk. 2002] s. 99-103.

⁵⁴ 34:1993 z. 6 [druk. 1994] s. 803-812.

⁵⁵ 36:1995 z. 6 [druk. 1996] s. 735-740.

⁵⁶ 44:2003 z. 1 s. 77-82.

⁵⁷ T. 46:1998 z. 1 [druk. 1999] s. 129-137.

⁵⁸ T. 51:2003 z. 1 s. 95-102.

⁵⁹ „Przegląd Humanistyczny” 31:1987 nr 7/8 s. 206-209.

⁶⁰ T. 20-21:2002-2003 s. 449-455.

⁶¹ *Norwid wśród Francuzów*. W: *Le siècle de Rousseau et sa postérité. Mélanges offerts à Ewa Rządzkowska*. Warszawa 1998 s. 135-142.

⁶² *Ewa Felińska – pamiętnikarka*. W: Krystyna Stasiewicz [red.]: *Pisarki polskie dawnych epok*. Olsztyn 1998 s. 193-200.

⁶³ S. P i g o Ń. *Wstęp* [do:] Zygmunt Krasiński: *Listy do ojca*. Warszawa 1963 s. 5.

⁶⁴ „Wiadomości Kulturalne” 1994 nr 31 [z 25 XII] s. 16.

stępnie broszurę *Kępa niepamięci. Przygoda z zagadkowym rękopisem Norwida*⁶⁵. Zamieścił tu *Dopisek bibliograficzno-edytorski*, naprawdę polemikę z Rudnicką, nie przebijającą w słowach. Badaczkę, obwinioną niesłusznie, wziął w obronę Piotr Chlebowski, autor artykułu *O przygodzie z zagadkowym rękopisem*⁶⁶. Określił inwektywy Gomulickiego jako „brutalny atak na osobę Rudnickiej”. Uznając zasługi znanego norwidologa i przyznając mu nawet rację w pewnych sprawach, wykazał – w sformułowaniach bardzo wyważonych – że dla autora broszury „imperatywem działania” nie była „prawda naukowa, ale osobista racja [...], racja... J.W. Gomulickiego”.

Zrobiła Rudnicka w nauce niewątpliwie dużo. Była osobą mrówczej pracowitości, która każdą wolną chwilę przeznaczala na to, by własnym trudem posuwać naprzód wiedzę, nawet najdrobniejszymi przyczynkami, ale i większymi pracami. Była szczęśliwym szperaczem, odkrywała *inedita*. Książkowych pozycji autorskich i współautorskich było w jej dorobku czternaście, nie licząc przygotowanych do druku tomów *Listów Norwida*.

Była osobą niezwykle skromną i niejednokrotnie niedocenioną, nie zauważoną. Nie otrzymała hasła w słowniku *Współcześni polscy pisarze i badacze literatury*. Promieniowała dobrocią. Nie myśląc zupełnie o sobie, nie skąpiła dobrych uczynków. Opiekowała się starcami, do których w okresie pobytu w Warszawie należeli wybitni uczeni: Stanisław Piotr Koczorowski, Władysław Tatarkiewicz.

Odeszła do Boga po zapłatę. *Requiescat in pace*.

Jerzy Starnawski

JAN GOTFRYD (1941-2005)

Jan Gotfryd urodził się 20 maja 1941 r. w Cermnej pow. Jasło jako syn Władysława i Weroniki z domu Chmura. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Cermnej. W latach 1954-1957 uczył się w Liceum Ogólnokształcącym w Bieczu. W roku akademickim 1957/58 rozpoczął studia na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w ramach sekcji filologii polskiej. Pod koniec studiów, w roku 1963, rozpoczął pracę w Zespole Szkół Rolniczych Ministerstwa Rolnictwa w Reszlu jako nauczyciel języka polskiego, języka niemieckiego i bibliotekarz w bibliotece szkolnej. Dyplom magistra uzyskał 25 czerwca 1964 r. na podstawie rozprawy *Powieści historyczne Teodora Parnickiego*, napisanej pod kierunkiem prof. dr Ireny Sławińskiej. W roku 1975 przeniósł się do Lublina i rozpoczął pracę w Międzywydziałowym Zakładzie Badań nad Literaturą Religijną KUL na stanowisku dokumentalisty. W roku 1983

---

⁶⁵ Podkowa Leśna 1996.

⁶⁶ „Studia Norwidiana” 17-18:1999-2000 [druk. 2000] s. 311-323.